

Deelinitiatieven in het buurtwerk.

Deelinitiatieven = initiatieven waar onderbenutte goederen, ruimtes, talenten en tijd worden ingezet door te delen met elkaar via netwerken.

Het Antwerpse buurtwerk van Samenlevingsopbouw zet lokale, niet-digitale deelinitiatieven op met extra aandacht voor mensen in een kwetsbare positie.

In een deelkast/deelwinkel/deelmarkt geef en neem je bruikbaar en proper materiaal. Mensen bieden aan. Mensen nemen gratis mee.

In een straatbib deel je boeken. De straatbib hangt aan de gevel van een privépersoon. Iedereen is vrij om er boeken in te zetten of uit te halen.

Tijdens een deelmaaltijd deel je eten. Iedereen brengt iets mee. Een afgewerkt product of een ingrediënt. Je kookt samen of je zet het samen op een buffet. En je eet samen.

Met de bakoven deel je een houtgestookte oven voor pizza's en brood. Je deelt talent en de wens om te bakken.

Met boekdelen deel je kinderboeken aan de schoolpoort. Ouders en kinderen kunnen boeken kiezen en lenen.

In een materialenbib deel je kwalitatief materiaal. Materiaal delen is goedkoper, duurzamer en je leert van elkaar.

Experiment om lokalen in een wijk te delen met verschillende verenigingen en groeperingen vanuit medebeheer.

Tijdens een atelier delen mensen hun talent om spullen te maken of te herstellen. Ze gebruiken gemeenschappelijk materiaal. Wat ze maken kan voor zichzelf zijn, voor het buurtwerk of voor de buurt.

In een samentuin deel je open groene ruimte. Je werkt samen en je deelt de opbrengst onder elkaar en met de buurt. Samen creëer je een groene oase waar iedereen kan komen tuinieren, verpozen en ontmoeten.

Tijdens een repaircafé deel je de kennis om materiaal te repareren om de afvalberg te verkleinen.

In een buurfietsatelier deel je kennis en ruimte, om onder begeleiding van een vrijwilliger je eigen fiets te herstellen.

Hoe worden deelinitiatieven toegankelijk voor mensen in een kwetsbare positie?

meer info: samenlevingsopbouw-antwerpstad.be

1. Begrijpbaarheid

- **Digitale platformen** bereiken veel mensen maar zijn niet voor iedereen toegankelijk. Voor platformen die enkel digitaal zijn heb je een smartphone of computer nodig. Er is geen aanspreekpersoon als je iets niet begrijpt. Je moet de taal begrijpen waar het platform in opgesteld is. En als je via een digitaal deelplatform iets deelt met iemand ver weg dan kunnen mensen in een kwetsbare positie het vaak niet ophalen door gebrek aan vervoer.
- **Blijf uitleggen** wat de bedoeling is van het deelinitiatief. Sommige deelconcepten liggen ver uit buiten de 'vertrouwde' wereld van mensen. Ze zijn bang dat er een addertje onder het gras zit of dat ze risico's lopen.
- Zorg voor een **meertalig** team en een meertalige vrijwilligersploeg. Maak mensen duidelijk dat meertaligheid een troef is om elkaar te begrijpen. Ben je niet meertalig? Leer gebruik maken van vertaalapps zoals Google Translate, gebruik afbeeldingen of handen- en voetentaal.

2. Bekendheid

- Zet maximaal in op **mond-tot-mondreclame** en spreek mensen **persoonlijk** aan op plaatsen waar veel mensen uit een buurt samenkomen zoals de schoolpoort van een basisschool. Of ga deur-aan-deur aanbellen. Je leert er straten echt goed door kennen.
- Schakel vrijwilligers in als **ambassadeur** van het deelinitiatief.
- Start met een **groep mensen die van elkaar verschillen** op het vlak van inkomen, leeftijd en herkomst. Wanneer je startploeg divers is wordt je activiteit ook diverser.
- Gebruik **flyers, affiches, plaatselijke kranten, sociale media en platformen** zoals Hoplr of UIT in Vlaanderen aanvullend op je mondelinge communicatie. Leg flyers en hang affiches bij plaatselijke winkels en organisaties.
- **Bel** de mensen die je kent op, om hen nog eens extra uit te nodigen.
- Nodig ook je naburige **partnerorganisaties** per mail. Het kan voor hen een goede plaats zijn om nieuwe mensen te leren kennen.
- Zet mensen in om tijdens je deelinitiatief **voorbijgangers** persoonlijk aan te spreken, mensen uit te leggen wat je doet en hen uit te nodigen om te komen kijken.
- Als je samenwerkt met een school kan je ook **kinderen** mee **inschakelen** om promotie te maken: zoals een tekening voor de affiche of flyer. Dat vinden ouders ook leuk.

3. Betaalbaarheid – rekening houden met mensen hun sociaal-economische positie

- Maak mensen heel duidelijk wat het hen **gaat of kan kosten**. Moet je betalen als het boek stuk is (boekdelen)? Wat als je iets verliest (materialenbib)? Hoeveel moet je betalen om het buurt-fietsatelier te gebruiken?
- Zorg dat je de **prijzen bewust zo laag mogelijk** houdt. Kan je lidgeld of boetes vermijden? En voorzie een gratis drankje of hapje zodat mensen niets moeten kopen als ze naar je deelinitiatief komen.
- Hou er rekening mee dat mensen vaak **klein wonen**. Als je occasioneel een deelmarkt organiseert dan voorzie je best een opslagplaats waar mensen de spullen die ze willen geven, kunnen bijhouden.
- **Spreek** met de mensen van je deelinitiatief **af** hoe je omgaat met mensen. Zoals mensen die meer willen meenemen dan afgesproken. Kan je duidelijkere afspraken maken? Kan je flexibel zijn als het duidelijk is dat iemand het nodig heeft? Hoe vertel je wat de afspraken zijn?
- Het is belangrijk om niet enkel het geven van goederen maar ook het **aanleren van kennis of talent in de kijker te zetten**. Zo hebben meer mensen de mogelijkheid om iets te geven.

4. Betrouwbaarheid

- Kan ik **deelnemen** aan het deelinitiatief **zonder een stempel opgekleefd te krijgen** van 'behoefstig' zijn. Bouw een cultuur op waarin het vanzelfsprekend is dat iedereen deelt. Zorg ervoor dat je een mix aan mensen hebt die dat vanzelfsprekend vinden. En let op de naam die je, je deelinitiatief geeft. Wij evolueerden van 'geefwinkel' naar 'deelwinkel'.
- Zorg voor een **gezellige sfeer**: tafelkleedjes, de juiste verlichting, fijne plaatsen om te zitten, ordelijk en vriendelijke mensen.
- Organiseer je deelinitiatief op een plaats **waar mensen** in een kwetsbare positie **al vlot over de vloer komen**.
- Schenk aandacht aan het opbouwen van een **vertrouwensrelatie** met mensen. Is er iemand persoonlijk aanspreekbaar voor vragen? Luister je naar hun verhalen? Schakel je hen correct door bij een vraag? Behandel je hen gelijkwaardig en respectvol (ook als mensen de afspraken niet begrijpen of niet volgen)?
- Geef mensen de **tijd** om de kat uit de boom te kijken. Door je activiteit regelmatig te herhalen krijgen mensen tijd om eerst wat afwachtend te kijken en dan de stap te zetten naar je initiatief.
- Maak samen **heldere afspraken** zodat iedereen respectvol en op maat behandeld wordt. Wanneer mag iets binnengebracht worden? Herstel je of niet? Is het gratis? Hoeveel stuks mag iemand meenemen? Welke taken moeten opgenomen worden?
- Hou rekening met **levensbeschouwelijke, culturele of persoonlijke kansen en gevoeligheden**. Zijn er mensen die recent uit landen komen waar repareren nog heel gewoon is? Is er vegetarisch eten? Hou je rekening met allergieën? Doe je een eetactiviteit tijdens de maand Ramadan?

5. Bereikbaarheid

- Zorg dat je deelinitiatief makkelijk bereikbaar is **te voet of met het openbaar vervoer**.
- Organiseer je deelinitiatief op **een plaats die mensen al kennen**, zoals een repaircafé in een dienstencentrum.
- Bekijk of je deelinitiatief een luik kan hebben dat **meer naar buiten** trekt. Zoals de straatbibs aanvullen bij een bibliotheek of een fietskeuken voor een deelmaaltijd.
- Kies een **moment** dat **haalbaar** is. In de basisschool in Deurne was dat voor het boekdelen tussen 15 en 16.30u aan een schoolpoort. Zodat ouders al eens kunnen komen kijken voor de school uit is en dan met hun kinderen kunnen terugkomen. Maar ook zodat de leerkrachten niet te lang moeten nablijven. Na een schoolvakantie is dan weer moeilijk om te werven.

6. Bruikbaarheid

- Zorg dat je deelinitiatief **inspeelt op behoeften** van mensen in een kwetsbare positie. Is het iets waar mensen echt iets aan hebben? Bijvoorbeeld een deelmarkt met enkel kinderkleren en speelgoed. Mensen in een kwetsbare positie kunnen vaak geen beroep doen op familie en vrienden om kinderkleren door te geven.
- Zorg dat mensen door het deelinitiatief **mensen leren kennen en iets met hun talenten kunnen doen**.

7. Beschikbaarheid

- Let er op dat mensen kunnen meewerken **zonder** zich **digitaal** in te schrijven of dat ze **niet op een wachtlijst** moeten komen.
- Als mensen **kinderen** hebben. Mogen ze die meenemen? Is er opvang of animatie voorzien? Is de plaats aantrekkelijk voor kinderen?